

λων ἔχει διαταραχθῇ ὑπὸ τοῦ βιβλιοδέτου. Ὁ κ. Μ. ἐπιχειρεῖ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς υποτιθεμένης ἀρχικῆς αὐτῶν τάξεως. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς κανόνας, ὁ συγγραφεὺς προτείνει μίαν γνώμην ἀληθῶς λίαν παράδοξον. Νομίζει δηλαδή, ὅτι ὑπῆρχον ἐργαστήρια παρασκευάζοντα τοιοῦτους κανόνας, εἰς τοὺς ὁποίους, ἀναλόγως τῆς ἐθνικότητος τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐγράφοντο αἱ ἀντιστοιχίαι τῶν εὐαγγελίων εἰς τὴν Συριακὴν, τὴν Ἀρμενικὴν, τὴν Ἑλληνικὴν κλπ. Λίαν ἐπίσης ἀνεπιτυχὴς εἶναι ἡ σύγκρισις μικρογραφιῶν τινων τοῦ χειρογράφου τούτου πρὸς τὰς ἀντιστοιχοὺς τοῦ ἐν τῇ Μονῇ τῶν Μεχιταριστῶν τῆς Βενετίας διασφζομένου Ἀρμενικοῦ εὐαγγελίου τοῦ 10^{ου} αἰῶνος, τοῦ καλουμένου τῆς Βασιλίσσης Μελέ. Ἡ παράστασις τοῦλάχιστον τῆς Πεντηκοστῆς ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τούτῳ, ἣν παρέχει ὁ συγγραφεὺς παραβαλλομένη πρὸς τὴν ἐν τῷ χειρογράφῳ τοῦ Ραβούλα, οὐδεμίαν ἀπολύτως σχέσιν ἔχει.

G. Millet. *La vision de Pierre d' Alexandrie*, σ. 99 - 115.

Ὁ κ. Millet μὲ τὴν γνωστὴν λεπτολόγον εὐσυνειδησίαν του ἀναλύει πάσας τὰς γραπτὰς πηγὰς περὶ τοῦ δράματος καὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Πέτρου Ἀλεξανδρείας, τοῦ δεινοῦ πολεμίου τοῦ αἵρεσιάρχου Ἀρείου. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων τούτων ἐξετάζει κατόπιν τὰς ἐπὶ τῶν μνημείων διασωθείσας ἀπεικονίσεις τοῦ θέματος τούτου καὶ τοὺς λόγους τῆς ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν συσχέτισεως αὐτοῦ πρὸς τὴν λειτουργίαν.

N. Okunev. *Fragments de peintures : de l' église Sainte-Sophie d' Ochrida*, σ. 117 - 131.

Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ χρόνου τῆς ιδρύσεως τῆς ἀρχικῆς ἐκκλησίας τῆς Ἀγ. Σοφίας καὶ τῶν διαφόρων εἰς αὐτὴν προσθηκῶν ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς πολλὰς μέχρι τοῦδε συζητήσεις. Φαίνεται πιθανόν, κατὰ τὸν συγγραφέα, ὅτι τὸ ἀρχικὸν κτίσμα ἀνῆκεν εἰς τὸν 11^{ον} ἢ 12^{ον} αἰῶνα. Ὁ ἐξωνάρθηξ ἀηγέρθη, κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἐπιγραφὴν, ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Γρηγορίου ἐν ἔτει 1313 - 1314. Τὰ ἐν τῷ ναῷ διασωθέντα λείψανα τοιχογραφιῶν εὐρίσκονται εἰς δύο στρώματα, ὧν τὸ ἀρχαιότερον ἀνήκει εἰς τὸν 11^{ον} ἢ 12^{ον} αἰῶνα. Διακρίνονται μορφαὶ ἁγίων, κυρίως ἱεραρχῶν, μία πομπὴ ἁγγέλων, ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τμήματά τινα εἰκονογραφικῶν συνθέσεων (Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου κλπ.). Τέλος εἰς τὸν νάρθηκα καὶ τὸν ἐξωνάρθηκα διασφζονται τοιχογραφίαι τοῦ 14^{ου} αἰῶνος. Αἱ τοιχογραφίαι τοῦ κυρίως ναοῦ καὶ τοῦ ἱεροῦ εἶναι λείψανα σπουδαιότατα ἰδίως διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν σπανιότητα τοιούτων ζωγραφικῶν μνημείων κατὰ τὸν 11^{ον} καὶ 12^{ον} αἰῶνα.

VI. Pectović. *Un peintre serbe du XIVe siècle*, σ. 133 - 136.

Εἰς τὰ γνωστὰ ὀνόματα Ἑλλήνων καὶ Σέρβων ζωγράφων τὰ διασφζόμενα εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Σερβικῆς Μακεδονίας προστίθεται ἐν ἀκόμῃ.